

paa Fædrelandets Vel. Der er altsaa ingen Møjlighed for at komme til et Resultat. Det ligner det, som Juristerne kalde „en uendelig Dom“, en Dom nemlig, der ikke kan overbevises. Det er den første Grundregel i Jurisprudentien, at en uendelig Dom ikke maa affiges; men at en uendelig Rigsdagsbeslutning ikke maa tages, saaledes burde ogsaa den første Grundtænkning lyde. Nu vide vi jo nok, at Regjeringen har søgt at hjælpe sig ud af Forlegenheden ved provisoriske Finantslove og andre provisoriske Forholdsregler. Smidlertid tror jeg, at ikke alene vi her, men ogsaa den største Del af Folket, selv de fleste Høiretændere enige om, at provisoriske Finantslove ikke bære os igjennem. Man har talt meget om, at man vilde sætte Folkethinget ud af Spillet. For den Sags Skyld kunde man lige saa godt sige, at man vilde sætte hele Folket ud af Spillet. Men jeg tror ikke, at det vil have nogen rigtig Fart. Det vil i Længden ikke blive noget fornøftigt Spil. Det vil snarere blive et Hazardspil med en høj Sandsats og ringe Chancer for at vinde. Søg jer i Fremkomsten af Regjeringens Forslag en stille Erkjendelse ogsaa fra Regjeringens Side af, at der i Længden ikke lader sig regjere med provisoriske Finantslove, afset ganske fra disses Lovlighed eller Ikke-Lovlighed. For saa vidt er det efter min Mening et glædeligt Tegn, at Forslaget netop er kommet fra Ministriets Side.

Det er nu ogsaa paa Tide, at vi komme ud af den Tilstand, hvori vi nu leve, thi altfor meget gaar til Grunde under disse idelige Rivninger mellem Statsmagterne. Det kan ikke nægtes, at den økonomiske Krise, som for Tiden hænger bort Land, for en væsentlig Del har sin Grund i vore finantsielle Forhold. Naar efter Naar opdynges der Million paa Million i Statskassen og imidlertid savner Borger og Bønde haardt det fornødne til sin Driftskapital. Vor Kredit i Udlandet svækkes, man ser i Udlandet med dyb Misbillid paa vor politiske Fremtid, det kan man ikke indres over; og det er ikke usandsynligt, at denne Svækkelse af vor udenlandske Kredit er for en væsentlig Del Skyld i de ødelæggende Kriser, som have hjemsogt Kjøbenhavns Børs i den senere Tid og derfra have bredet deres ødelæggende Virkninger ud over Landet. Mangel af en forstandig Tolbreform bevirker stor Tilbagegang i mange Retninger her i Landet. Kort sagt, man kan opregne mangfoldige Tilfælde, hvor Statsmagternes Mangel paa Enighed virker indgribende i hele Samfundsklassers, ja jeg kan sige i hver Enkeltmands økonomiske Ve og Vel. Det

er derfor paa Tide, at man faar en Ende herpaa, og det er vel sagtens de Betragtninger, der ogsaa have bevæget Regjeringen til at fremkomme med Forslag i samme Land. Men Opgaven kan naturligvis løses paa mange forskellige Maader. Det ligger nær, at jeg ikke i dette Dieblit vil anfille nogen indgaaende, sammenlignende Kritik over Regjeringens Forslag, Dels er den høitæredede Conseilspresident ikke til Stede, og dels vilde han, selv om han var til Stede, ikke kunne faae Ordet for at mødegaa mig. Men jeg kan dog ikke afholde mig fra at bemærke, at det forekommer mig, at Ministeriets Forslag ved Siden af at lide af adskillige andre Brøst, som jeg skal komme nærmere ind paa under Sagens fortsatte Behandling, har den Mangel, at det er kunstlet og unaturligt, og endelig, at det overlader meget vigtige Spørgsmaal til Tilfældet. Vel veed jeg, at noget Bignende er flet og fter endnu i vort Naboland Sverig, men det er, under andre Forhold og andre Former. Men det forekommer mig, at Regjeringens Forslag er, om jeg saa maa sige, en alfor fin Extrakt, til at jeg kan tænke mig, at den kan være rigtig brugelig. Først skal der en Delegation til at mægle, saa gaar Sagen tilbage til Thingene igen, saa skal der en ny Delegation, vistnok bestaaende af de samme Medlemmer, til at træffe en Afgjørelse, og saa endelig som tredje Instants Lotteri til at træffe Afgjørelsen. Jeg tror, at det er for indviklet, for kunstlet til, at det kan trænge igjennem. Jeg har næret mere Haab om, at det af mig stillede Forslag vil kunne vinde Indgang i Landet.

Mit Forslag gaar, som man vil have set, ud paa at overlade Afgjørelsen til den forenede Rigsdag, naar man ikke kan enes om Finantsloven, eller rettere sagt, naar Folkethinget vedtager en og Landsthinget en anden. Den forenede Rigsdag er en bestaaende Institution efter Grundlovens § 57, og der er ifølge Grundloven henlagt meget betydelige, jeg kan sige de aller vigtigste Sager i Riget til den forenede Rigsdags Afgjørelse. Hvis nemlig Kongefamilien uddør, saaledes, at det bliver nødvendigt at vælge en ny Thronfølger, skal Valget foregaa i den forenede Rigsdag med de fleste Stemmer, og ikke alene Valget af Thronfølgeren, men ogsaa Fastsættelsen af Arvefølgen skal ske paa denne Maade. Man kan ikke tænke sig nogen vigtigere Opgave i Staten end netop denne, og her er ikke Tale om Thingenes Ligeberettigelse, her træde Thingene sammen til en fælles Forsamling og afgjøre Sagen efter de fleste Stemmer. Denne skrupuløse Holdten paa Thingenes Ligeberettigelse fin-